

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postafakáréknépzési csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 3, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 2. szám.

Január hó 8.

„A magyar történelmi jövő azok vállain nyugszik, akik a földet művelik!”

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a kisembervédő intézkedések egész sorát jelentette be

Feszült várakozással tekintett az ország lakossága vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek az elmúlt esztendő utolsó napján az ónodi választókerületben elmondott beszédei elé, hogy az elmúlt hetek izgalmai után részletes és megnyugtató tájékoztatást nyerjen annak a szociális népi politikának további menetéről, amely az Imrédy-kormány eddigi munkásságát jellemezte. Fokozta ezt az érdeklődést azt a tény, hogy amikor nyilvánvalóvá vált a miniszterelnök korábbi megnyilatkozásai nyomán, hogy a miniszterelnök a magyar nép legszelebb rétegei, tehát elsősorban a mezőgazdasági lakosság sorsának megjavítása érdekében erélyes kézzel kíván új, egészségesebb és igazságosabb rendszert bevezetni egy a mozgó tőke, mint a földbirtokpolitika terén, hamis jelszavak alatt hangozó propaganda indult a kormány munkájának megakadályozására. A társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának helyreállítását és a kisemberek földhözjuttatását úgy kívánták ezek a hosszú évtizedeken át túlzott hatalmat bitorló gazdasági és társadalmi tényezők megakadályozni, hogy a magyar alkotmányt, sőt az ország függetlenségét kívánták megvédeni a miniszterelnökkel szemben és azt iparkodtak elhitetni a magyarsággal, hogy a kormány reformtervei egyenesen az ország létét veszélyeztetik.

Hála a magyarság és különösen a falu népe józan ítélőképességének, ez a kísérlet csufos kudarcot vallott és a magyar nép — a megfélemtettek valóban elenyésző kicsiny számától eltekintve — valószínűleg egyembertől, zárt sorokban áll a miniszterelnök és a kormány mögött, hogy célkitűzései valóra váltását elősegítse.

Az ország népe éppen ezért tekintett különös várakozással a miniszterelnök december 30-iki megnyilatkozása elé. Meg akart győződni arról, hogy a politikai ezer-

mesterkedők ügyeskedései ellenére is remélheti-e továbbra is, hogy a megnagyobbodott csonkaország társadalmi és gazdasági átépítése zökkenő nélkül, a miniszterelnök által már megszabott menetrend szerinti ütemben fog tovább folyni.

Az a nagy lelkesedés, szeretetteljes ünneplés, amellyel az ónodi

kerület népe és azon keresztül az ország a miniszterelnök nagyszabású reformpolitikájának ismeretét fogadta, bizonyosága annak, hogy a magyarság egységesen áll a miniszterelnök mögött — és hogy mennyire elérkezett — valószínűleg a huszonnegyedik órája — annak, hogy a magyar élet átszervezése végre megvalósuljon...

niszteri tanácsos, a miniszterelnök sajtóosztály vezetője, a Nemzeti Egység Pártja országos elnöksége és sok képviselő kíséretében.

A miniszterelnök vonatát a közbeső állomásokon mindenütt hatalmas, lelkesen ünneplő közönség fogadta. A miskolci állomáson lezajlott ünnepies fogadtatás után a miniszterelnök és kísérete autókban Hejőcsabára utazott, ahol programbeszédet mondott.

A miniszterelnök a lelkes ünneplés csillapultával beszédet azzal kezdte meg, hogy örömet fejezi ki afölött, hogy egy falvakból álló kerület mandátumára pályázhat, mert politikája tengelyévé a falut tette meg és ennek a politikájának irányításánál nagy erőt, támaszt fog jelenteni a számára,

ha egy falusi kerülettel állhat közvetlen kapcsolatban és így ismerheti meg a falusi nép ezernyi baját, gondját, kívánságát, örömet és bánatát.

Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök, hogy politikájának legfőbb célkitűzése, hogy a magyarságot erősítse, mert csak így felelhet meg a magyarság történelmi rendeltetésének a Kárpátok medencéjében. Érintette a magyar külpolitika legfontosabb kérdéseit is, kiemeelve, hogy a magyar külpolitika a berlin-romai tengelyre támaszkodik. Hálával és szeretettel emlékezett meg a tengelyhatalmak támogatásáról, — amellyel lehetővé tették egymilliónyi magyar testvérünk véráldozat nélkül való visszanyerését.

A továbbiak során igen határozott szavakkal utasította vissza a miniszterelnök — a hallgatóság lelkes éljenése és helyeslése közben — azoknak az aggályait, akik a tengelyhatalmak barátságától a magyar függetlenségét féltik. Kimutatta, hogy éppen azok hirdetnek ilyen megtévesztő híreket, akik annak idején a magyarságra sokkal súlyosabb terhetek jelentő, 1867-es politikának voltak szöszölői.

Horthy s. k.
vitéz Bartha s. k.

Leszegezte ezután a miniszterelnök, hogy a reformok megvalósításá-

Programbeszéd Hejőcsabán

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és felesége pénteken, múlt év december 30-án reggel utazott az ónodi választókerületbe, Csáky István gróf külügyminiszter, Jaross Andor tár-

canélküli miniszter, vitéz Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter, Vay László báró miniszterelnökségi, Antal István igazságügyi államtitkár, vitéz Kolossváry-Borcsa Mihály mi-

A kormányzó hadparancsa

A Honvédségi Közlöny január elseji száma a kormányzó következő hadparancsát közli:

1938 november havának 4. napján kelt Hadparancsammal utnak indítottam a magyar királyi honvédség csapatait, hogy ósi Felvidékünknek Trianon bilincsei alól felszabadult földjére vonuljanak be.

A bevonulás tervszerűen, tökéletes rendben és az idegen igát boldogan lerázó testvéreink örömjongása közepette ment végbe. A visszaszavatolt országrész azóta már ismét szervesen belekapcsolódott az Anyaország vérkeringésébe, a magyar királyi honvédségnek a békeleltárazáson felül fegyverbe hívott részei pedig leszereltek.

E nagyjelentőségű történelmi mozzanat befejezésekor a bevonulás és visszaszavatolás előkészítésében és végrehajtásában résztvevő minden tisztnek, altisztnek és az egész legénységnek elismerésemet nyilvánítom. Az újjáéledt magyar fegyveres erő ez alkalommal is bizonyoságot tett tökéletes szerveztségéről, korszerű kiképzettségéről, szilárd fegyelméről és az évezredek hősi hagyományokban gyökerező, törhetetlen harci szelleméről.

De köszönet és dicséret illeti a Magyar Királyi Államvasutak, a posta és távírda intézményét és személyzetét, valamint a Felvidék katonai közigazgatásában közreműködött polgári tisztviselőket is, mert a bevonulás és a visszaszavatolás során igaz magyar testvéri együttműködéssel, kiváló eredménnyel támogatták honvédségünket a közlekedés, szállítás és hírszolgálat, valamint a közigazgatás munkájában.

Honvédek!

Büszkén és bizalommal tekintek rátok. Megmutattátok az egész világnak, hogy a magyarárral immár ismét számolni kell, mert van a Haza jussáért minden áldozatra kész hadserege. Előre tehát a megkezdett uton, s Isten után önerőnkbe vetett rendíthetetlen hitünk vezéreljen bennünket nemzetünk boldogabb jövője felé!

Kelt Budapesten, 1939 január hó 1. napján.

nak legelső és legfőbb előfeltétele a belső rend, amelynek megzavarását a kormány semmiképpen sem hajlandó eltérni, különösen nem ilyen történelmi időkben, amikor a nemzet egységére, ütőképességére nagyobb szükség van, mint valaha.

— Ennek a rendnek — fejtette ki a miniszterelnök —

a széles néptömegek egyetértésén, belső meggyőződésén kell alapulnia, tehát szabad emberek békés együttélésének kell lennie.

A miniszterelnöknek ezeket a szavait, amelyek fényes bizonyítékai a miniszterelnök szabadságtiszteletének, lelkes eljénés követte. Ugyancsak általános helyeslés kísérte a miniszterelnöknek a káknán is csomót kereső, az alkotásokat nem méltányoló, irigérető és lázító sajtókritikákra vonatkozó megállapításait, továbbá azt a kijelentését, hogy a kisebbségekkel szemben a szentistváni szellemmel meggyőző megértést kell tanúsítani.

A miniszterelnök vázolta ezután reformpolitikájának (a Vasárnapban több ízben ismertettét) legutóbbi alkotásait: hatszáz új körörségi állás szervezését, a szőlőteresztés-akció kiterjesztését, a mezőgazdasági munkások öregségi biztosítását, a mezőgazdasági munkabérek ellenőrzését, a városi munkások családi munkabérszabályozását, a szőlőművelés és a tisztviselők családi pótlékának felemelését; ezek az alkotások együttesen a családvédelem gondolatát ötvölik.

Érintette ezután a miniszterelnök a gazdasági téren tett komoly intézkedéseket: a növényvédelmi szerek, állatszerek, szőlő, kasza, cukor, petróleum árának leszállítását és hangoztatta, hogy a kormány a mezőgazdasági és az ipari cikkek ára között egyensúlyi helyzetet akar teremteni. Nagyjelentőségűek a miniszterelnök további bejelentései is.

A házadó és a tiz holdon aluli gazdák részére a földadó terén nyújtott kedvezményeket továbbá kategóriákra is ki akarja terjeszteni a kormány.

Egyszerűsíteni kívánja elsősorban az adózási rendszert és az adóelőzetelt, hogy mindenki tudja, mennyit kell fizetnie és minél kevesebbet kelljen adóbevallással bibelődnie. Az adózási terén is megkívánja honosítani a családvédelem gondolatát, mert egészen természetes, hogy az, aki magányosan él, vagy csak egy családtagot tart el, többet fizethet, mint aki például öt-hat családtagot tart el.

Általános helyeslést és nagy lelkesedést keltett a miniszterelnöknek az a kijelentés, amely szerint a nagy latifundumok kor lejárt. Sok-sok ezer földmivelőt kíván a kormány földhöz juttatni, kishaszonbérletek alakjában, gondoskodva arról, hogy aki jól gazdálkodik és rendszeresen fizeti a bért, tulajdonul is megszerezhesse a földet az ellenérték megfizetése ellenében.

Évente legalább százezer hold földet akar a kormány a kisem-

berek kezére juttatni és mielőbb megteremtette a megfelelő szervezetet, ezt az ütemet is meg akarja gyorsítani.

Hangsúlyozta azonban a miniszterelnök, hogy mint minden reform megvalósításához, ehhez is fegyelmezettségre, rendre van szükség és rámutatott arra, hogy a földművesosztályt és a történelmi birtokososztályt nem szabad egymással szemben kijátszani.

— A történelmi birtokososztálynak és a történelmi földművesosztálynak — ugymond — együtt kell járnia, kéz a kézben, a magyar történelem utainak, mert csak akkor leszünk és maradunk igazán magyarok.

Ismételten rámutatott a miniszterelnök arra, hogy a föld birtoklása szint kötelezettséget jelent, mert azok, akik a magyar földet tartják és gazdálkodnak rajta, a nemzet egyetemével szemben felelősek, mert az egész ország minden rétegének jóléte és boldogulása, ezen keresztül pedig az egész erős és szilárd magyar államháztartás s ezen keresztül a magyar hadsereg és a magyar történelmi jövő állain nyugszik, akik a földet művelik.

Ezért kell a legnagyobb gondot fordítani arra, hogy a kisbirtokrendszerre való áttérés a természetben nőttén élő zökkenést és visszacsúst. T. hat növelni kell a mezőgazdasági műveltséget és bizony alkalmazni kell az irányításnak és a kényszerítőnek rendszerét azokkal szemben, akik nem ismerik fel kötelezőségeiket.

Nagy helyeslés és eljénés követte a miniszterelnöknek azokat a mondatokat, amelyekben hangoztatta, hogy a társadalmi és gazdasági élet egyenlőségének helyreállítását és a gazda-

sági életben

a magyarság vezérő szerepének helyreállítását semmiféle félreállással, szabotázással senki meg nem akadályozhatja.

A magyar munkásságot sem vezethetik zsidók, de nem vezethetik nemzetközi alapon sem.

Viharos lelkesedés közben mutatótt rá a miniszterelnök arra, hogy a már letárgyalt törvényjavaslatok mellett foglalkozott a kormány a hadsereg fejlesztésével is, még pedig olyan eredménnyel, hogy

október második felében határainkon már egy jól kiképzett, jól felfegyverzett, egészséges, erős hadsereg állott, amelyre büszkék lehetünk.

A miniszterelnöknek ezeknél a szavainál a hallgatóság hosszasan és lelkesen ünnepelte a hadsereget. Végül hangoztatta a miniszterelnök, hogy politikájának lényege az igazi, építő, fajvédelmű keresztény politika, amely a nép összeolvadása, a népi egység és szociális igazság jegyében való megújodása érdekében munkálkodik.

A miniszterelnök hatalmas beszédet szünni nem akaró lelkes eljénés és taps követte.

A viharos ünneplés csillapultával Jaross Andor felvidéki miniszter emelkedett szólásra és a felvidéki magyarság önvédelmi harcainak taurisága alapján megállapította, hogy a magyarságnak léte és jövője a Kárpátok medencéjében attól függ, hogy tud-e erős nemzetet, erős és egységes államot formálni? Jaross Andor megállapította, hogy Imrédy Béla és kormánya az új Magyarország felé vezető uton halad és ezen az uton bajtársiansan halad velük a felvidéki magyarság is.

A miniszterelnök Ónodon

A miniszterelnök és kísérete ezután visszatért Miskolcra, majd Ónodra indult.

Ónodon ugyancsak nagy érdeklődés és a hallgatóság lelkes ünneplése közben mondotta el programbeszédét a miniszterelnök, aki beszédében azt mutatta ki, hogy az egycsek által védett és féltett alkotmány nem azonos a háború előtti évtizedekben kivirágzott liberális gazdasági rendszerrel.

A kormány természetesen éppen a magyar alkotmányt, a magyar élet magyarságát kívánja helyreállítani a társadalmi és gazdasági élet magyarrá

és nemzetivé tételével.

Végül azt hangsúlyozta, hogy a magyarság csak akkor felelhet meg történelmi hivatásának, ha erős és egységes tud lenni.

A miniszterelnök beszéde után Jaross Andor felvidéki miniszter szállt fel és rámutatott arra, hogy a miniszterelnök programja becsületesen felfogott, jobboldali, keresztény nemzeti program, amely a szociális megoldást akarja megvalósítani és a kisemberek felemelésére irányul.

A miniszterelnök a kerületben tett körútja során több közéletet kerest fel, majd az esti vonattal visszatért a fővárosba.

BELPOLITIKA

Újvíti tisztelgések a kormányzó előtt

Magyarország kormányzója előtt újév napján szerencsekívánatai kifejezése végett megjelent József főherceg, utána vitte Imrédy Béla miniszterelnök, aki a kormány, gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke a felsőház, Szinyei-Merse Jenő, a képviselőház alelnöke a képviselőház, vitéz Bartha Károly tábornaszernagy, honvédelmi miniszter, vitéz Sányi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, Werth Henrik gyalogsági tábornok, a vezérkar főnöke a honvédség nevében tolmácsolta szerencsekívánataikat.

Ezt követően a kormányzó Karafalvi Jenő főpolgármester vezetésével a székesfőváros tizennegytagú küldöttségét fogadta, majd vitéz báró Szurmay Sándor ny. gyalogsági tábornok és vitéz Janky Kocsárd ny. lovassági tábornok, a Mária Terézia Rend nevében, vitéz Hellebronth An-

tal ny. tüzérségi tábornok, a Vitézi Rend nevében, Tarasz László református püspök, Tasnády Nagy András igazságügyminiszter és Szabó Imre eszper, a református egyház nevében és végül Török Győza, a Kuria elnöke, a Kuria nevében tisztelgtek Magyarország kormányzója előtt.

Újvíti vezércikkek

Csáky István gróf külügyminiszter a Figyelőnek újvíti számába nagy érdeklődéssel fogadott vezércikket írt, amelyben kimutatta azt, hogy szilárd alapon nyugvó külpolitikát csak akkor lehet folytatni, ha a belpolitika is szilárd alapon nyugszik. Hangsúlyozta természetesen a magyar külpolitikának a Berlin-Róma tengelyhez való megingathatatlanságát.

Behlen István gróf volt miniszterelnök egy másik fővárosi lapban megjelent vezércikkében összefozlalta az elmúlt évtized külpolitikai eseményeit és megállapítja úgy a francia

szövetségi rendszer, mint a kisanant teljes összeomlását. Rámutat továbbá arra, hogy Magyarország az összeomlás óta rendíthetetlenül kitartott a német barátság mellett és erre hivatkozással kifejezi azt a reményt, hogy ez a barátság a jövőben megszilárdul és nemcsak hivatalos nyilatkozatokban, hanem tettekből is meg fog nyilatkozni.

Eckhardt Tibor dr., a Függelék Kiszagadpárt szokásos újvíti üdvözlése során beszédet mondott, amelyben azt hangsúlyozta, hogy Imrédy miniszterelnök reformtervei megvalósításában számíthat a párt támogatására.

A miniszterelnök január 9-én veszi át Ónod mandátumát

A központi választmány tudvalévően január 8-ra tüzte ki az ónodi választókerületben a választások időpontját, a választás azonban már az ajánlási ívek benyújtási határidejének lejártával eldőlt. A választókerület közönsége vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt olyan lelkesedéssel fogadta, hogy még kísérlet sem történt a kerület egységének megbontására és így egyedül a miniszterelnök nyújtotta be ajánlási íveit, úgy, hogy a kerület egyhangúlag megválasztott képviselője lett. Ezt az eredményt hirdeti ki január 8-án, a választás napján a választási elnök. A kerület mandátumát január 9-én nyújtja át Borbély-Macskay Emil főispán a kerület küldöttsége élén.

A magyarországi kamatláb érvényes a Felvidéken is

A hivatalos lap január 1-i száma közli a pénzügyminiszter rendelkezését, amellyel a Magyarországhoz visszacsatolt Felvidéken felszámítható kölcsönkamatot a magyarországi kamat mértékére szállította le, egyben a betétek után fizetendő kamatot felemelte arra a mértékre, amelyet a magyarországi pénzintézetek fizetnek.

Ugy ez a két rendelkezés, mint az, amely a gazdaadók részére biztosított kedvezményeket hatályát a felvidéki gazdaadókra is kiterjeszti, a kisemberek érdekeit szolgálja, mert hiszen kisemberek soraiból kerülnek ki úgy az adósok, mint pedig a bankok kis betétoí.

A gazdaadóvédelmi intézkedéseket kiterjesztő rendelet értelmében a gazdaadósok január elsejétől évente legfeljebb 5 százalék kamatot tartozhatnak fizetni. Vitás esetekben költégmentesen eljárás során a járásbírósság dönt.

NAGYVILÁG

Nagy meglepetést, sőt megdöbbenést keltett Magyarországon is, a külföldön is, hogy az állítólag egészen új elvi és világnézeti alapokra helyezkedett Szlovákia teljesen a levitézlett benesi módszerekkel, puccszerű népszámlálást rendezett, amelynek lebonyolításánál az adathamisítás sikere érdekében alapos terrort fejtettek ki az összeíró hatóságok. A szavazás eme módszere miatt úgy a magyar kormány, mint Németország egyértelmű tiltakozást jelentett be. Úryancsak tiltakozni volt kénytelen a magyar kormány Prágában a szlovákiai rádió és sajtó magyarellenes rágalmai és lázításai miatt.

A francia-olasz feszültséget Daladier tuniszi útja még fokozta. Amikor Korzikában Daladiernek disztört nyújtottak át, a francia miniszterelnök is sajtó tokjából és Olaszország felé mutatott vele. A francia miniszterelnök egyébként január 3-án este elhagyta Tuniszt, ahol újabb olaszellenes tüntetések voltak.

Spanyolországban Franco csapatai egymásután aratták a nagyjelentőségű győzelmeket.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-tenyésztés
a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumló

nékül. Kaplato és megrendelhető csak

IFJ. AULICZY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. Hsz. 2

Árak: Deniálommal Budapest

3 4 6 8 10 15 20

370 480 710 910 1080 16- 21-20

Tanúságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

A hegyközségekről (2)

Irta: SZABÓ SÁNDOR dr.

A törvény végrehajtási utasítása köteleességévé tette a szőlővel és gyümölcsfával betelepített ingatlanok tulajdonosainak, hogy a törvény végrehajtási utasításának megjelenésétől, tehát 1938 október 30-tól számítottól 15 napon belül jelentse be ilyen ingatlanok területét a községi előjáró-ághoz, vagy városokban a polgármesteri hivatalokhoz. Ezeknek a bejelentéseknek alapján, de az egyébiránt rendelkezésre álló hivatalos adatokra is támaszkodva, ezek a hatóságok elkészítették ezeknek az ingatlan-tulajdonosoknak a *lajstromát*. Ebből készült azután az ugynevezett *közgyűlési tagnévsor*, amiből kitűnik, hogy a község lakosai közül kiknek van a hegyközségi közgyűlésen szavazati joga.

A 800 négyyszögöltől 1 kat. holdig terjedő ingatlan-tulajdonosnak, vagy hasznélvezőjének *egy egész szavazati joga* van és ezenfelül minden kat. hold után *egy további szavazati jog* illeti meg ezeket. A 800 négyyszögön aluli területű gyümölcsfákkal, vagy szőlővel betelepített ingatlanoknak tulajdonosai területét pedig össze kell adni és belőlük tízes csoportokat alkotva, minden 800 négyyszögöl terület után *egy szavazati jogot* gyakorolhatnak.

A hegyközség alakuló közgyűlését a főszolgabíró, esetleg a polgármester hívja össze, a helyi szokásoknak megfelelő közhírítéssel, vagy értesítéssel. Az alakuló közgyűlésen a főszolgabíró elnököl, aki a törvényes formákhoz és rendelkezések, feltételek fennforgását megvizsgálja.

Az alakuló közgyűlés megválasztja a hegyközségi elnököt, öt évre, továbbá meg kell választani a hegyközség által a *vármegyei hegyközségi tanácsba* kiküldendő képviselőjüket és a *hegybíró*t. A hegybíró választása további 30 napon belül összehívandó hegyközségi közgyűlésen is meg jthető.

Az alakuló közgyűlésnek azonban meg kell alkotni a hegyközségi szervezeti és ügyviteli szabályzatot. Ha a hegyközség alakuló közgyűlése nem határozta el a hegyközségnek megalkulását és a szabályrendeletet nem állítaná össze, abban az esetben a hegyközségnek hivatalból való megalkotását kell foganatosítani a törvényhatóság első tisztviselőjének. Ha a községben a régebbi törvények alapján megalakított a hegyközség, azokat a mostani törvény alapján és rendelkezései értelmében újja kell alakítani. Egy községben több hegyközség is alakítható. Olyan községben is alakítható hegyközség, ahol a *gyümölcsfával és szőlővel betelepített terület nem tesz ki 50 kat. holdat*, azonban e tekintetben külön kérelmet kell előterjeszteni. Ott pedig, ahol nincs 50 kat. hold kiterjedésű gyümölcsfával és szőlővel betelepített terület, az idevágó feladatokat a községi előjáróság látja el. A megalakult hegyközségeknek közgyűlése az elnök hívja össze, amelyen ő elnököl, vagy akadályoztatása esetén a választmányának egyik kijelölt tagja.

A hegyközségeknek igen fontos végrehajtó szerve a *hegybíró*. Ha a község határán legalább 500 kat. hold gyümölcsfával és szőlővel betelepített terület van, akkor szövelészi és borászati szakiskolát végzett egyénnel tölthető be a hegybíró állása, aki a hegyközség tisztviselője és a költségeteise terhére a szabályzatban megállapított javadalmazásban részesül. Sem a törvény, sem a végrehajtási utasítás nem intézkedik a hegybíró fejeletti szabályzata tekintetében. Erről még későbbi intézkedések fognak rendelkezni.

(Folytatjuk.)

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Közkegyelem a cseh, szlovák és kárpátoroszi politikai elitáltaknak

Az 1938. évi december 29-én kelt legfelsőbb elhatározás értelmében a kormányzó a Magyarország és Csehszlovák köztársaság között december 23-án létesült megállapodással összhangban, *közkegyelmet gyakorolt a cseh, szlovák és kárpátoroszi nemzetiségű politikai elitáltaknak*.

Közkegyelemben részesültek a *hütlenség, kémkedés, katonai árulás, katonai bűncselekmény, politikával kapcsolatos bűncselekmények miatt jogerősen elítélt egyének*,

továbbá azok, akik ellen ugyan-ezen okokból büntető eljárást kell indítani, vagy folytatni.

Kegyelemben részesültek azok

is, akiket a polgári, vagy katonai büntetőbíróóság az elhatározás kibocsátásáig a Magyarország és Csehszlovák köztársaság közötti területi kérdések rendezésével, illetőleg az abból támadt politikai feszültséggel kapcsolatos cselekmények miatt jogerősen elítélt, vagy ellenük eljárást kell indítani, vagy lefolytatni.

Nem esnek a közkegyelem hatálya alá azok a hasonló bűncselekmények, amelyek nem hozhatók összefüggésbe sem a Magyarország és a Csehszlovák köztársaság között fennállott politikai feszültséggel, vagy az államjogi viszonyok és az államhatárok rendezésével, sem pedig a két állam nemzeti törekvéseivel.

Ezer új gyógyhely falusi tüdőbajosoknak!

Az első tizennégy ágyas tüdőgondozót most avatták fel Kiskunhalason

A statisztika rideg számadatai szerint a tüdővész borzalmas pusztítást végez a magyarság sorai-ban, különösen a falvakon, ahol egyfelől nem állnak rendelkezésre a szükséges védő- és gyógyító intézmények, másfelől az elégtelen, vagy helytelen táplálkozás teszi különösebben fogékonyvá a lakosságot e borzalmas betegségre.

Ezt a megdöbbentő tényt felismerve, a kormány kettős harcot kezdeményezett e néppusztító kórral szemben:

országszerte tüdőgondozó intézeteket kíván felállítani,

amelyekben felvilágosítással, propagandával vértetik fel az *egészségeseket* a veszedelemmel szemben és kezelik, gyógyítják a már *megfertőzötteket*, másfelől pedig a szociális helyzet megjavításával iparkodik a kormány lehetővé tenni mindenki számára a megfelelő táplálkozásban, egészséges életmódban megnyilatkozó *egyéni védekezést*.

Különösen nagy a tüdővész pusztítása az Alföldön; *Kiskunhalason*, például hivatalos megállapítás szerint minden nyolctizedik ember tüdővészben hal meg. Eppen ezért a kormány

Kiskunhalason állította fel a tervezett új tüdőgondozókat egyikét,

amelyet csütörtökön, múlt év december 29-én avattak fel vitéz *Imrédy Béla* né képviselőjében vitéz *Bonczos Miklós* belügyi államtitkár és felesége.

A tágas és modern fekvőcsarnokokkal ellátott, két 7—7 ágyas kórteremből álló tüdőgondozóban *Fekete Imre* dr. polgármester fogadta a felavatásra érkező belügyi államtitkár és feleségét és a kíséretükben volt *Fáy István* főispán és feleségét, valamint *Tomcsik József* egyetemi tanárt és a többi előkelőségeket.

A polgármester üdvözlő szavai után *Bonczos Miklós* né méltatta az új intézmény jelentőségét, majd *Bonczos Miklós* dr. államtitkár mondott beszédet, amelyben

rámutatott arra, hogy

a *tüdővész a nyomor velejárója, éppen ezért, nemcsak a betegség, hanem a nyomor ellen is fel kell venni a harcot*.

Hangsúlyozta, hogy az új intézmény a falvak, a kunyhók és a tanyák népét kívánja szolgálni.

A belügyi államtitkár után *Tomcsik József* egyetemi tanár szólt fel, aki bejelentette, hogy a *Szent Istvánról* elnevezett, modernül felszerelt intézmény *14 ágya az első abból az ezerből, amelyet a beruházási program során a községekben kíván felállítani a kormány*.

Magyar Házakat Szlovákiában!

Esterházy János gróf, a Szlovákiában működő *Egyesült Magyar Párt* vezetője felhívást intézett a szlovákiai magyarsághoz.

— A magyar összetartás és szervező erő és minden magyar tevékenység összpontosítása — mondja a felhívás — ne egyedül a magyarság szervezeti és testületi útján lelkileg és szellemileg valósuljon meg, hanem *láthatólag is, a Magyar Házak létesítése útján*. Létesüljön Magyar Ház elsősorban *Pozsonyban*, utána *Nyitra-n, Nagyszombatban, Eperjesen, Iglón* és mindenütt, ahol magyarok akár valamely községben, vagy annak környékén nagy számban élnek. Pozsonyban a Magyar Háznak 1939. év végéig tető alá kell jutnia.

— A terv és szó azonban nem elég! Minden magyar ember önkéntes adományát kérem a *Magyar Házak* részére. Adakozzék mindenki tehetsége szerint. E felhívásom szől minden magyarhoz, bármely határok között éljen is, mert általános nagy magyar érdek, hogy az itt szervezeten folyó magyar munka részére állandó otthonokat teremtsünk. Az adományokat a pozsonyi *Signum* szövetkezet címére, *Vadász-utca 12. szám* alá kérem.

Kéthangosor
HARMONIKA
jóhangu ... P 10'-
FARSANGHARMONIKA
erősebb hangu... P 18'-
MAGYAR CIÉRA P 6'-

JÁTEKHEGEDŰ P 2'-

ISKOLAHEGEDŰ

jávorrából, jó szerelés-
sel ... P 11'50

MANDOLIN jóhangu ... P 12'-

TÁROGATÓ öblőshangu P 30'-

Gramofon • Zongora

Rádió

Minden hangszer

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60.

Mert az mégis más...

Megértjük, hogy a zsidóság ré-
széről nem mutatkozott az első
zsidótörvény végrehajtása során
kellő megértés. Azon sem csodálko-
zunk, hogy 127 zsidó vállalat közül
csak egyetlen egy tett a valóságnak
megfelelő, hü bejelentést, holott
erre a törvény kötelezte. S a tizen-
ötezerre rugó zsidók ellen indított
kihágási eljárás sem lep meg tul-
ságosan bennünket, mint ahogy az
áltüzharcosok s még alább keresz-
tények szerepeltetésén sem álmél-
kodunk fölöttébb.

Hiszen számarányukat messze
megaladóan vették és vesznek
rész a zsidók továbbra is az öző
vagyonai érdekéből elkövetett bűn-
cselekményekben, különösen azok-
ban, amelyek az ország gazdasági
életének aláásására alkalmasak...
S a külföldi fizetési eszközökkel
üzött visszaélések elkövetői csak-
nem mind zsidók...

Mindezen nem csodálkozunk, mert
igy van. Csak azt nem értjük, miért
rug-kapálóznak akkor a második
zsidótörvény ellen? Csak nem ezek-
ek a ténykedésükkel akarták bizo-
nyítani, hogy valóban a magyar
nemzet érdekeit óhajtották szol-
gálni?

Mi ezek után csak azt mondhat-
juk, hogy nem a zsidók elnyomása,
hanem a keresztények felszabadí-
tása miatt van szükség a második
zsidótörvényre. Mert az mégis csak
más...

Anna kir. hercegasszony

látogatása az OKH-ban

Anna királyi hercegasszony a fa-
lusi nép helyzete iránt tanúsított ér-
deklődése kapcsán, látogatást tett a
magyar falusi szövetkezeti mozgalom
vezető intézményénél, az *Országos*
Központi Hitelszövetkezetenél. A ki-
rályi hercegasszonyt *Schandl Ká-
roly*, az OKH alelnök-vezérigazgatója
fogadta az intézet vezető igazgatói-
nak társaságában s szakszerű elő-
adásban ismertette a királyi herceg-
asszony előtt a magyar hitelszövet-
kezetek feladatát és célkitűzéseit, va-
lamint a központ és a hitelszövetke-
zetek négy évtizedes munkájának
eredményeit. A hercegasszony nagy
érdeklődéssel hallgatta az előadást,
majd a hitelszövetkezeti fejlődést
szemléltető grafikonokat és az *Or-
szágos Központi Hitelszövetkezet*
egy-egy osztályait tekintette meg,

Németországban járt munkástelevéinkhez!

Ez évben ismét nagyszámu mezőgazdasági munkás nyer elhelyezést Németországban

A német és olasz újságok már számokat is közölnek arról, hogy ezidén az egyes országokból mennyi munkást szerződtenek a német mezőgazdaság részére. *Olaszországból*, állítólag, ismét 30.000 ember megy és nincs kizárva, hogy ez a létszám még emelkedni fog. *Szlováziából* több, mint 25.000 mezőgazdasági munkást visznek ki a németek.

Tudomásunk szerint a közeljövőben, — még január hónapban — megindulnak a tárgyalások Jugoszláviával és Magyarországgal is arra nézve, hogy a két országból mennyi munkást fognak majd szerződteni. A hivatalos német körök többször kijelentették, hogy a magyar munkásokkal teljes mértékben meg vannak elégedve és mindazokat, akik az elmúlt években kint voltak, ismét szívesen fogják szerződteni. Azokra természetesen nem kerülhet sor, akik

ellen komoly kifogás merült fel. Ilyenek azonban aránylag elenyésző számban voltak. Azok persze kimaRADNAK majd a szerződésekből, akik a munkáscapatokban összeférhetetlen természetük miatt honfitársikkal veszekedtek és ezáltal *caucnetlenséget* idéztek elő.

A szerződtesek az idén korábban fognak megindulni, hogy hol és mikor kezdődnek, azt a Vasárnap-ban is cseTről-esetre közölni fogjuk.

Egyszermind jóindulatulag figyelemzetünk mindenkit, aki még nem volt Németországban szerződtes, hogy ne várjon a német szerződésekre, hanem igyekezzen az itthon kínálkozó elhelyezést elfogadni, mert a német munkaadó, amennyiben meg volt elégedve a tavalyi magyar csoporttal, ismét ugyanazokat fogja igényelni.

A VASÁRNAP jövőheti számát, egy-egy csekklap kíséretében ismét meg fogjuk küldeni mindazoknak a Németországban járt munkástelevéinknek, akik itthoni címüket annak idején felkérésünkre beKülödték. Ezt a mutatónyászmórt és csekket azok is meg fogják kapni, akik már az első hívó szóra beléptek előfizetőink táborába. Arra kérjük ezeket az előfizetőinket, akik ilyenmódon két lapot fognak a következő héten kapni, hogy a főlös második lappeldányt és a csekklapot adják oda egy-egy ismerősüknek, barátjuknak és kérjük fel őket nevünkben, hogy lépjenek be előfizetőink közé. Ezt a szószólást, támogatást előre is hálás magyar szívvel köszönjük.

A Németországban feladott kerékpárok és utiholmik ki-váltása

Több munkáscsoport utiholmiját és kerékpárját nem hozta magával haza különvonaton, hanem azokat itthoni címére feladta, mielőtt Németországból elindult volna. Megnyugtatósul közöljük, ezek a dolgok most a helyeshalmi vámhivatal rakтарыban vannak és az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda már lépéseket tett, hogy azokat a feladók címére tovább küldjék. Mihelyt a pontos névsort kézhez vesszük, azt a Vasárnap-ban mi is közölni fogjuk. *Legyen tehát mindenki türellemmel, mert a feladott csomagok nem veszték el.* Természetesen a vámentesség ezekre a csomagokra és kerékpárookra is vonatkozik.

ÜZENETEK

TÖBBEKNEK. Nagyon gyakran előfordul, hogy a munkaadó a munkás által átadott összeget nem továbbítja azonnal, hanem megvárja, míg több havi keresémmel összegyűjt és ezeket egyszerre küldi el. Például december 13-án érkezett jegyzékben július, sőt júniusban átadott összegek szerepelnek. Ezért kéri az Országos Központi Hitelszövetkezet, hogy közvetlenül a német munkaadónál érdeklődjék meg, vajjon a pénz továbbítatott-e Magyarországra. Persze, az átutalás is hosszabb időt vesz igénybe. De senki se aggódjék, pénzét mindenki megkapja. — Ifj. Mércz György, Tümbör: Mércz György pénzét fia, Mércz József megbízásából decem-

ber 20-án kiküldte az OKH. — Németh János, Mikefa: Németh János megbízásából 50 Rm-t és Németh Jánosé megbízásából 50 Rm-t az OKH november 11-én kiküldötte. Tessék ott érdeklődni. — Milita Miklós, Elek: Várjanak a pénzre türellemmel, az átutalt pénz körülbelül hat hét alatt szokott megérkezni. — Szabó Barnabás, Pétervársára: Elölbi üzenetünk Önnek is szól. Amint az OKH-hoz érkezik, onnan azonnal továbbítják. — Láng János, Nemeskét: Irja meg németországi címét, valamint azt, hogy mikor és mennyit küldött? — Hadi Gábor, Jánk: Várjon türellemmel, még nem érkezett meg. — Bárdos Antal, Felsőtárkány: A Németországban feladott összeget az OKH már kiküldötte. Amennyiben kerékpárját nem kapta meg, úgy várjon türellemmel, bizony, egy pár hét eltelik, míg hozzá jut. — Végh Kulla János és társai, Kisfűzes: Irják meg németországi címüket pontosan, hogy ennek alapján az OKH a pénz után érdeklődhessen. — Malics Ferenc, Daraboshegy: Ha még nem érkezett volna meg pénzük, úgy irják meg a nevüket és pontos németországi címüket. — Steigerwald Ferencné, Gyula; Skorka János, Békés; Károlyi László, Pluhár Mariska, Békés; Váradi Elek, Füzeggyarmat: A gyulaiakat az OKH kiküldötte november 25-én, a békésieket november 25-én. Váradi Elek és Seres Eszter megbízásából Seres Mihály részére szintén november 25-én. — Lörincz István, Emilienhof: A Horthy Repülő-alapra és a Magyar a magyarért mozgalomra felajánlott 5.20 P-t köszönettel az illetékes helyre továbbítottuk. — Bakos Pál, Nyirmegyes: Bakos Pálné megbízásából kétszer küldött az OKH 100, illetőleg 105 márkát Bakos Pál címére. A 70—70 Rm az OKH-hoz nem érkezett meg, érdeklődjének német munkaadójuknál. — Márjai József, Porszombat: Márjai József címére október 8-án kiküldött az OKH 70 Rm-át. Eddig az OKH-hoz más Porszombatra irányított küldemény nem érkezett. — Miklós Dezső, Larz: Irja meg pontos magyarországi és németországi címét, társai nevét és azt, hogy mikor küldötte a pénzt és kinek? — Cs. Nagy András, Komlódtatfal: Átérzük helyzetét és szeretnénk is nagy baján segíteni, de ismételtelen csak azt írhatjuk, hogy — sajnos — a dolgok teljes ismerete nélkül tanácsot adni nem tudunk. Mint nagy családú ember, forduljon segélyért a községyi előjárószághoz, amely kérését felterjeszti a Horthy Miklósné nyomoronyhitó akcióhoz. — Marjai István, Gyoma; Krajer György,

Verpelét; Nagy Károly, Igrici; Birinyi András, Mezőtárkány; Biró Károly és társai, Ivádi; Örizték meg jól a fuvarleveleket, mellyel a kerékpárokat és a csomagokat feladták. Mint a mai számunkban közöljük, egy pár hét is eltelt, ami magyarkapja a kerékpárokat. Most már mást nem tehetnek, mint megvárják nyugodtan, míg megérkezik a csomag. Igazolni kell a kerékpár kiváltásánál, hogy Németországban voltak mezőgazdasági munkán. A községyi előjárószágon kaphatják meg az igazolványt. — Gál Jánosné és társai, Pétervársára; Varga József, Terény; Lénárt Sándor, Cserépvár-alja; Eged István és társai, Pétervársára: Mai közleményünket a kerékpárok feladásáról és egyéb utiholmik kiváltásáról, olvassák el fi-

gyelmesen. Önöknek is azt ajánljuk, várjanak türellemmel. — Balog Ilona, Békés: Várja be nyugodtan a szerződteseket. Újví jöKívánásait hasonlókkal viszonyozzuk. — Pelyhe Ferenc és neje, Eggerslók: Sajnos, már nem változtathatunk a levonáson. Minden jót kívánunk mindkettőjüknek. A kis ujszilóttban találják meg azt a sok szépet és jót, amire szívük vágyik. — Szelei János, Hatvan: Forduljon közvetlenül a hamburgi konzulátushoz és írja meg, hogy fényképei ottmaradtak. Cim: K. ung. Generalkonsulat, Schauenburgerstrasse 35, Hamburg. — Utassi Bagi Károly, Bükkzent-erzsebet: Végtelenül sajnáljuk Önt, sajnos, betegségybiztosítás nem jár. Szegénységi bizonyítvány alapján azonban kórházi kezelést kaphat.

OlcsoBB lett a petróleum és a kerékpárköpeny

Az árkormánybiztos akinek intézkedései nyomán már számos iparikk árát sikerült lényegesen mérsékelni, a legutóbbi hetekben folytatott tárgyalások eredményeképpen leszállította a petróleum, az autó- és a kerékpárköpeny árát is.

Az ásványolajgyárak kötelezettséget vállaltak arra, hogy 1939. január 5-től kezdődően 4 pengővel mérséklék az adózott petróleum árát úgy, hogy a fenti időponttól a petróleum kicsinybeni, tehát fogyasztási ára Budapesten 28—29, a vidéken 32—36 fillér lesz.

A falusi lakosság szempontjából nagy jelentősége van a kerékpárköpenyek ármérséklésének is. A „Futár”, „Csatár”, és „Huszár” kerékpárköpenyek ára 10 százalékkal lett olcsóbb. Lényegesen mérsékeltek ezenkívül az autótömlők és köpenyek árát is.

Utépítő program a gazda szolgálatában

A kormánynak az az elhatározása, amellyel a falusi nép szociális és gazdasági érdekeinek, valamint a nemzetvédelmi szempontoknak fokozott szolgálatát tette meg legfőbb célkitűzésévé, továbbá a Felvidék visszacsatolása: a magyar utépítőprogram megfelelő átdolgozását tette szükségessé. A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium az új utépítési programot éppen a fenti szempontok teljes figyelembevétele mellett állapította meg és így ezzel

öt esztendő alatt 858 község, 93 tanyaközpont és 330 tanyavidék egymilliónyi magyarját fogja belekapcsolni a nemzeti élet vérkeringésébe.

a magyar utépítési politikát teljesen a falvak népének szolgálatába állította.

Nagy iramban indult meg a Felvidék utjainak a csonkaországi utakhoz való kapcsolása, valamint a Felvidékre vezető utak építése és a felvidéki utálózat javítása is. Jelenleg már 20.000 ember dolgozik ezeken a munkákon.

Tudvalévő dolog, hogy az ötvenes, milliárdos beruházási program keretében a kormány bekötőutak létesítésére 30 millió pengőt irányozott elő. Ugyanezokra összeggel járulnak hozzá az építkezéshez a törvényhatóságok is, úgy, hogy hatvan millió pengő jut erre a célra. Ennek az összegnek a felhasználásával a kormány

A bekötőutak építése és a meglévő utak javítása mellett ötvenmillió pengős hitelkeret szolgálja a fő közlekedési utvonalak korszerű átépítésének célját. A ki-dolgozott tervek szerint 667,5 km ut épülhet meg ebből az összegből, hogy a szervesen egybekapcsolódó új utak alapjául szolgáljanak az új magyar életnek, amelynek előnyeiből a jövőben éppen olyan rész kell, hogy jusson a vidéknek, a falvak népének, mint a fővárosnak és a városoknak.

Serényen folynak a mezőgazdasági kiállítás előkészületei

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállítási rendezőbizottsága elhatározta, hogy az 1939. évi, sorrendben immár negyvennyolcadik kiállítást nagybör arányokban rendezi meg március 22—27. napjain. A kiállítási iroda az ősz kezdete óta teljes felkészültséggel dolgozik és a kiállítás korai időpontjára való tekintettel már régebben szétküldte a jelentkezési felhívásokat, sőt a tenyésztőállatok csoportjában a bejelentés határideje január 6-án már le is járt, míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15-ike. A gazdák máris nagy érdeklődéssel és várakozással tekintenek az idei kiállítás elé, amely igen tanulságosnak, sok tekintetben újszerűnek ígérkezik. A

kiállításon a tenyésztőállatértékesítés és beszerzést jelentős szállítási, hitel- és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani. Belföldön ötven-százalékos, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős utazási kedvezmények lesznek a kiállítás alkalmával.

Működésbe helyezik a kassai vetőmagvizsgálóállomást

A földművelésügyi miniszter elrendelte a kassai vetőmagvizsgálóállomás működésbe helyezését. A kassai vetőmagvizsgálóállomás működési területét Abaujtonna, Gömör-Kishont, Borsod, Zemplén, Ung, Szatmár, Szabolcs, Hajdu vármegyeik, Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyeik, valamint Kassa, Miskolc és Debrecen városok területét állapította meg.

Gazdatudnivalók

MIKOR KELTESSÜNK CSIRKEKET?

Ha levágásra, illetőleg a húsiparban való értékesítésre akarunk csirkéket keltetni, akkor ezt minél korábban tegyük, lehetőleg január-február havában, mert az ugynevezett *primőr* (első, korai) csirkék a legdrágábban adhatók el a vagyonszámba közönségek. Felnevelésre szánt csirkék keltetésére legjobb időszak a március-április. A márciusi csirkék ugyanis fajtajellegük szerint, 6–8 hónapos korukban kezdenek tojni s így a korai keltetéssel drágán fizetett „téli” tojásokat kapunk a jérémtől, másrészt az ilyen koratavaszi csirkék, cletüknek legkritikusabb részét, azaz a legérzékenyebb időszakát a tavaszi időnyben élik át s így nagyobb ellenállóképeséggel mennek a tikkasztó nyárnak, fejlődésüket már nem akadályozhatja meg a nedves-hideg ősz, vagy a fagyos tél. A fejlődő csirke különösen életének első hónapjaiban igényel sok állati fehérjét és vitaminokat, melyeket (férgek, rovarok, zöld fű) ugyancsak a tavasz tud legjobban biztosítani. Igaz ugyan, hogy márciusi keltetés esetén még néhány hétig a kis csirkéknek meleg helyen való tartása sok gondot okoz, de ezt a gondot megfizetik a csirkék nagyobb élet-erejükkel, jobb fejlődésükkel és a már előbb felsorolt előnyökkel. A késői (nyári, őszi) keltetésből származó („Kétszasszony-nap-közi”) csirkék levágásra valók és nem tenyésztésre.

VETÉSFORGÓK

Mint hogy az egyes növényeknek más az igénye az életveteményt vagy az istállótrágyázást illetőleg, sikerül olyan sorrendet állapítani meg, amelynek betartásával minden növény a neki leginkább megfelelő viszonyok közé kerül s így a legnagyobb termést nyújthatja. Természetesen az azonos igényű növények s sorrendben egymást helyettesíthetik. Az is világos, hogy ha birtokunk egy része agyag, a másik pedig homok, akkor legalább kétféle vetésforgót kell összeállítanunk; az egyikbe agyagot szeret, a másikba pedig homokot kedvelő növényeket fogunk sorrendbe állítani. Ha például van 20 hold földünk s azon 2 hold répát, 3 hold tengerit, 4 hold lóherét, 1 hold csalámédét, 2 hold árpat, 1 hold zabot, 7 hold buzát akarunk termelni, akkor a következő forgó betartása lesz indokolt: 1. *Kapás* trágyázva (2 hold répa, 3 hold tengeri); 2. *gabona* (2 hold árpa, 2 hold buza, 1 hold zab); 3. *takarmány* (4 hold lóherét, 1 hold csalámédé trágyázva); 4. *gabona* (5 hold buza).

Hogy a területarány a placi viszony szerint módosítható legyen, a vetésforgó csak a növénycsoportot jelölje meg, így 1. *kapás* trágyázva, 2. *gabona*, 3. *takarmány*, 4. *gabona*, tehát a terület egynegyed kapás, egynegyed takarmány, kétnegyed gabona, de hogy milyen kapást, milyen gabonát vessünk, azt évről-évre is módosíthatjuk.

A NYULGEREZNA ÉRTÉKESÍTÉSE

A nyulgerézna tudvalegőleg téli szőrreltel képvisel igazi értéket, mert prém csak a télen levágott állatok bőréből készíthető. Csak a téli időben fejlődik az állatokon sűrű, vastag, simulékony szálakból álló

szőrzet. Ezért nem lesz jó prémnyeltesztő az, aki védi prémnyulait a tél csipős hidegétől és az északi szelektől, mert így állatainak szervezete nem lesz kényszerítve kellő meleget nyújtó, azaz jó prémet szolgáltatató (sűrű, rugalmas, simulékony) szőrkötös növelésére.

A levágott nyul bőrének lefejtése a hasi oldalon, az orttól a végbélnyílásig, valamint a végtagok belső felületén ejtett egyenes, metszvonalakból induljon ki. A lefejtett bőr belső felületéről le kell tisztogatni az esetleg ott maradt hús- és zsírrészeket. Majd ki kell feszíteni a gerezmet egy deszkára, oly erősen, hogy ránc sehol se maradjon, mert a ráncokban rothadás indul meg. Ha szelős, száraz (de nem nap-sütött) helyen (például padlason) a bőrök már teljesen kiszáradtak, akkor egymásra helyezhetők olyképpen, hogy a szőrös felület az alatta levőnek szőrös felületével, a bőrös felület a bőrrel érintkezze. A gereznek így moly ellen védett helyen

elraktározhatók s ha bizonyos mennyiség összegyűlt, akkor átadhatók kikészítés végett egy szűcsiparosnak.

Moly ellen biztosíthatjuk a gerez-nákat olyképpen, hogy alaposan kiké-
féljük, kiporoljuk (így kirázódnak a bőrök közül az esetleg oda rakott molyveték), azután egy jól záródó, belül papírossal pontosan beragasztott ládába rakjuk, majd kellő mennyiségű molyirtó szerrel (például Globol) behintjük, azután a ládát lezárjuk. A ládafőlelet is ragasszuk le köröskörül papírossal. Így az illanó ölszerek (Globol) nem távozhatnak a ládából, másrészt újabb moly sem férközhet a gereznekhez.

KELTETŐTOJÁSOK SZÁLLÍTÁSA FAGYOS IDŐBEN

Kettősfalu csomagolóláda deszkaközeit tömjük ki faforgáccsal, törekkel vagy szalmával. A belső ládát belülről papírossal is béleljük ki. A tojásokat egyenként burkoljuk be papírosba, majd jó szorosan töltjük ki a tojások között faforgáccsal. Az így csomagolt tojások biztosan fagymentesen érkeznek rendeltetésük helyére.

lyére. Mikor a postára vagy vasút-állomásra küldjük, a kocsi-ban a ládák alá vastagon rakjunk szalmát, hogy az ártalmas rázástól a tojásokat megkíméljük. A postán és vasu-
ton — az elindulásig — maradjanak a tojások fagymentesen, de nem túl-kemény helyen.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

A zugori

A zugori rengeteg aranyat gyűjtött össze s elásta azt kertjében egy fa tövébe. Kincset aztán mindennap elment megnézni.

Végül is az egyik munkásának fel-tűnt, mit keres az öreg olyan gyak-
ran azon a helyen. Odament, felfe-
dezte az aranyat és ellopta.

Mikor a zugori megunta a kincset ment nézni s annak helyét talá-
lta, majdnem szörnyet halt dühében
és bánatában. A haját tépte és han-
gosan jajveszékelt.

Az egyik szomszéd, ki a sirásf
hallotta, így szólt a zugorihoz:

— Ugyan, ne siránkozzál! Fogj
egy követ és tedd a gödörbe. Egé-
szen egyre megy vele. Mig az aran-
yod volt ott, sem vetted hasznát, de
mások sem. Hacsak egy szegénynek
a könnyét felszaríttatod volna vele,
én is sajnálnám a kincsedet. A szíved
való abba a gödörbe, mert kőből van.

A zugori elfojtotta a könnyeit és
beszaladt a házba.

MÉZES JÁNOS

Ápró vers

Két fekete rigó

Ablakunk alatt a
kertes udvaron,
két fekete rigó
ugrál a havon.

Zuzmara, kőd, szél, hó,
fagyos hidegek...
— Kis fekete rigó
Mi lesz veletek?

— Nesztek, ami telik,
egy kis maradék,
kenyérmorzsa, dió,
almahulladék.

És a két kis rigó:
— Ezer köszönet,
így valahogy csak ki-
huzzuk a telet.

ÁBRAHÁM ERNŐ

Fejtörő:

karóda! küzd Z bitűnk jele

(Megfejtés: Vízkereszt.)

Biztos mellékjövdelemre tehet
szert, ha házában, gazdaságában
ANGORA GYAPJASNYUL

TENYÉSZTÉSRE

is berendezkedik.
Csakis elsőrendű, törzskönyvezett
állatoktól várható eredmény. Ilyene-
ket szállít a

„Buda“ angoragyapjas-
nyul törzstenyésztet, Bpest
XI. Kruspér-u. 1.

Felvilágosítást és ismertetést 20 fil-
lérés válaszbelég ellenében küld.

A FALUSI OTTHON

Konyhaedények és eszközök tisztántartása

Mint ruháink és butoraink, úgy a konyhaedényeink tartósságát is növelhetjük, ha gondosan karban tartjuk azokat. Fontos dolog, hogy az edényeket megfelelően kezeljük, tisztítsuk és időnként megjavíttassuk, mert akkor megégszner annyi ideig használhatjuk azokat.

A faedények tisztítására forró, szódás vizet, háziszappant és gyökérkefet használunk. Leöblítés után száradni hagyjuk és csak ha teljesen megszáradtak, tesszük a helyükre. A faedényeket használat után azonnal le kell surolni, mert különben ma-
gukba szívják az ételzapot és könnyen meg is penészesednek.

A cserép- és porcellánedényeket, valamint a mázas vasedényeket ugyancsak szódás vízzel és szappannal tisztíthatjuk meg legjobban, az odasült ételmaradékokat pedig köpörrel dörzsöljük le rólok. A mázas vasedényt havonként egyszer főzzük ki szódás vízzel. A vízkövet úgy távolíthatjuk el rólok, hogy az edényben kevés sósavval vegyített vizet főzünk, aztán az edényt alaposan ki-
öblítjük. (A sósav erős mérge, vigyázzunk, hogy kezünkre, ruhánkra ne cöppentsünk belőle!)

Az alumíniumedényeket luggal, szódával, fahamusz vízzel mosni nem szabad, mert megtámadja a fémot. Házilag készíthetünk olyan oldatot, amelyben 5 százalék szóda és 1 százalék vízüveg van, ez nem ártalmas; legjobb azonban az alumíniumedényeket külön erre a célra kapható pasztával tisztítani. Tisztítás előtt forróvízzel moshatjuk és finom köpörrel ledörzsölhetjük. Ha elveszti a fényét, kevés gyümölcs-hulladékot, héjat, magot forraljunk benne, attól újra megtisztul.

Az üvegfelületet tiszta, langyos vízben mossuk el és sohase keverjük össze a zsíros edénnyel. Törülésükre külön puha lenvaszöntörőt használunk.

A rézedényt, bádögédényt belül szappanos melegvízzel, kevés hamu-
val vagy köpörrel suroljuk tisztára és legfeljebb a külső részein tisztít-
suk fém-tisztítószerrel.

Az edényeket mindig tiszta moso-
gatóban, tiszta mosogatóronggyal és kefével tisztítsuk és ne sajnáljuk hozzá a melegvizet. A leöblített edényt előbb borítsuk le s csak, mi-
kor a víz lecsurgott róla, akkor tör-
rülgessük meg. Persze a legideálisabb konyhaberendezés az, ha elmo-
sás után, minden edényt zárt szek-
rénybe, fiókba helyezünk, mert a pol-
cokra rakott, falra aggatott edények
a port, baktériumokat magukra sze-
dik és a bennük megfőzött ételek
könnyen megfertőzhetik a szerveze-
tet.

Kánya Terézia

Aranyszabályok

Mindenki számára megnyugtató-
sul kell, hogy szolgáljon az a tény,
hogy az orvostudomány ma már
meg tudja gyógyítani a tüdővérszt.
Minden tüdőbeteg meggyógyulhat,
de csak abban az esetben, ha ideje-
korán kerül szakorvosi kezelés alá.

Magyar konyha

Kocsonya magyarosan. Egy fél disznófejet, két lábat, darab farkat megtisztítunk, kockás darabokra vágjuk, megmossuk és sós vízben tüze tesszük. Ha felforrat, a habját le-
szedjük, tört fokhagymát, pár darab csövespaprikát teszünk bele és ezzel hagyjuk puhára főni. Akkor a levét leszűrjük, beleadjuk egy egész tojás héját, asztalkendőn átszűrjük és darabig állani hagyjuk, hogy szép tiszta legyen. A zsírtját leszedve, a húst lapos tányérokra, tálakra rakjuk, rászűrünk annyi levét, hogy el-
lepje és hideg helyre tesszük, hogy megaludjék.

Bőrös pecsenye. Szép darab bőrös gerincet megmosunk és beszőnk; a bőrt rajta hagyva, apró kockákra bevagdalljuk. Kevés vízzel a sütbő tesszük és gyakori öntözés mellett egy óráig hagyjuk ropogásra sülni. Ha megsült, a zsírtját leszűrjük, kevés vizet öntünk alá és hagyjuk felforrni, aztán a levét rászűrjük a pecsenyére és úgy adjuk fel.

Zellersaláta. A zellergyökereket tisztára megmossuk és anélkül, hogy megtisztítanók, sós vízben félíg megfőzzük. Akkor hidegvízbe tesszük, meghamozzuk, kerek szeletekre vágjuk, sót, borsot, ecetet, olajat adunk hozzá és petrezselyemzöldjével díszítjük. Hogy ne legyen túlszagos, lehet a zellert főtt és szeletekre vágott burgonyával vegyíteni.

Január

8 VASÁRNAP

Szentesalád, Szörény

9 HÉTFŐ

Julián, Marcel

10 KEDD

Vilmos, Melánia

11 SZERDA

Higin, Ágota

12 CSÜTÖRTÖK

Ernő

13 PÉNTEK

Veronika, Vidor

14 SZOMBAT

Hilár, Bódog

A nappal tartama január 14-én: 8 óra 50 perc; a hét folyamán 14 perccel nő.
A hold fényváltozása: Utolsó negyed január 12-én.

A szövetségi intézmények adományai a Főméltóság Asszony inségakciójára

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége kötelékében tömörült szövetségi központok és egyéb szervezeti intézmények, még pedig: az Országos Központi Hitelszövetkezet, a Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ, az Országos Földhitelintézet, a Futura, a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénnytársasága, a Gazdák Biztosító Szövetkezte, a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonnyolításra Alakult Szövetkezet, az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezet, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezte, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte és az Iparosok Országos Központi Szövetkezte a Főméltóság Asszony Inségakciójára összesen 7200 pengőt juttattak.

Kormányzói kitüntetések. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére *Leviczky Béla* görögkatolikus kántortanító, bodrogolasi lakosnak önfeláldozó magatartásáért végrehajtott életmentésért, továbbá *Szini Kálmán*nak, Mátyus község bírájának négy évtizeden át kifejtett érdemese működése elismerésül a magyar bronz érdemkeresztet adományozta.

A földművelésügyi miniszter utasítása a hasznos vadak óvásáról. A földművelésügyi miniszter az elmúlt évekhez hasonlóan utasította valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét, hogy a nagy hidegre és a havazásokra való tekintettel hívja fel sürgősen a vadászterületek tulajdonosait, illetve bérliót, hogy a hasznos vadak élelemmel való ellátásáról megfelelően gondoskodjanak.

Különleges társadalmi helyzetűk lesz a sokgyermekes német anyák. Hárommillió német anyát tüntetnek ki 1939 május elsején, anyáknapián, a „német anyák érdemkereszt”-jével, amelyet Hitler vezér és kancellár alapított. A kitüntetett sokgyermekes anyák a német birodalomban közmegebecsülésben részesülnek. A villamoson és autobuszban köteles a közönség helyet adni számukra, hivatalos helyiségekben a várakozóknak előre kell engedniük. Ez a kitüntetés tehát a többgyermekes családanyáknak különleges társadalmi helyzetet biztosít.

Hósi halottat temettek Kecskeméten. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Kecskemét legújabb hősi halottját, *Mészáros Ferenc* 50 éves gazdatisztet. Mint ötvenszázalékos hadirokkant, amikor hirtet ve a ruszinföldi szabadságharcnak, önként beállt a felkelőkhez. Halálos betegten hozták haza és *Szilveszter* napján a *Kecskeméti kórházban meghalt*. Ravatalára koszorút helyeztek a város, végítzességén megjelentek a hatóságok, *Tormási Szávics Sándor* őrnagy vezetésével kivonult a *Kecskeméti Rongyos Gárda* és *Tari Béla* zászlós vezetésével a félegyházi lövészek diszszázada. A frontharcosok bucsuját *Schubert Ferenc* tolmácsolta, a Rongyos Gárda nevében pedig *Szöke Bálint* dr. félegyházi hadnagy mondott utolsó Istenhozzádot.

A „Borászati Zsebnaptár” (Hegyközségi) 1939-as évfolyama, dr. *Baross Endre* szerkesztésében most hagyta el a sajtót. A „Borászati Zsebnaptár” immár negyvenedik esztendeje jelenik meg és jelenti a magyar szőlő- és borkészítés szakirodalmának egyik legfontosabb munkáját. A gazdag és szakszerű tartalmat a szokásos általános érdeklődésű táblák egészítik ki. Megrendelhető: Budapest, IX., Üllői-ut 25. alatt a szerkesztőségben *három pengő* előzetes beküldése mellett.

Felemelték a magyar rendőrség létszámát. A Felvidék visszacsatolása halaszthatatlanná tette a kitűnő magyar rendőrség létszámának eddig is sürgött felemelését. A rendőrtisztek számát 86-tal, a rendőrlégénységét 1900-zal emelik fel; a Budapesten beosztást nyerő 1500 rendőr sorozása már folyamatban van és megkezdődtek már a felvidéki 400 rendőrnőjének sorozását is.

Régi ezüstpénzt talált egy paksi gazda. *Borsi Imre* paksi lakos szántás közben ezüstpénzt színtülig töltött cserépfazekát talált. A leletet bevitték a *szekszárdi* vármegyei múzeumba, ahol megállapították, hogy a fazék tartalma 3660 darab I. Ferdinánd korabeli körmőci veretű kis ezüstdénár és 24 darab II. Lajos korabeli ezüstdénár. Van azonkívül 30 darab ezüstforintos, amely részben I. Ferdinánd magyar és osztrák veretű pénze, részben V. Károly érme. A lelet egy részét a *Budapesti múzeum*, a másik részét a *Budapesti Nemzeti Múzeum* vásárolja meg, míg a főlös példányok eladására a megtaláló hatósági engedélyt kapott.

A szlovákiai magyar iskolák helyzete

A szlovákiai magyar kultúregylet csoportvezetői legutóbb *Nyitra*n gyűlést tartottak, amelyen megjelent *Esterházy János* gróf is, az Egyesült Magyar Párt elnöke. *Fleischmann Gyula* kulturreferens a gyűlésen beszámolt a magyar iskolaügyi helyzetéről a jelenlegi Szlovenszkóban. A magyarságnak csak Pozsonyban maradtak középiskolái. Az eddigi számítások szerint mintegy 50 magyar *népiszkola* maradt Szlovákiában 140 tanítóval, 135 osztállyal, míg Kárpátalján 15 magyar *népiszkola* működik. *Esterházy János* gróf az iskolakérdéssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a magyar iskolákban ezentul nemcsak magyar nyelven, de *magyar szellemben is kell tanítani a magyar ifjúságot*. Ma minden magyar tanítónak annál is inkább magyar szellemben kell oktatnia, mert a *Magyarország*hoz került területen működő szlovák iskolákban a szlovák tanítók is szlovák szellemben tanítanak.

Lejárt a Károly-csapatkereszt igénylésének ideje

A honvédelmi minisztérium hadigondozási hivatala a *Károly-csapatkereszt* utólagos igénylésének átvételét lebonnyította, több igénylést tehát már el nem fogad. Teljesen felesleges és reménytelen, hogy valaki megkésve megkísérleje még a kérvénye beadását, mert azt, ha postán is küldi be, érdemleges tárgyalás nélkül visszaküldik a címére.

A honvédelmi minisztériumban most folyik a beadott kérvények átvizsgálása. *Több száz ezer kérvényt kell a rengeteg melléklettel együtt elbírálni* és így hosszú időt vesz igénybe, míg valamennyi igénylésben határozatot hoznak. A határozatról — a Károly-csapatkereszt megítéléséről, vagy az igénylés elutasításáról — *mindenkit posta útján értesítenek*. Minden sürgött fölösleges és hiábavaló. Az igénylések december 31-iki határideje természetesen nem vonatkozik azokra a frontharcosokra, akik a *Felvidék visszacsatolásával kerültek újra magyar uralom alá*. A felvidékiek Károly-csapatkereszt igényléséről külön történik majd intézkedés.

Zsidó italmérsi engedélyek megszósása Romániában. A román pénzügyminisztérium 280 bukaresti zsidó italmérsi engedélyt azonnali hatállyal megvonta. Sok, zsidó tulajdonban lévő étterem és kávéház italmérsi engedélyt is megvonta.

A vagyonváltásba átszámítási ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat *1939 január havára* szóló évzárral métermázsánként *husz pengőben* állapította meg.

Elítélték hat kémet. A honvédtörvénysek idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kékmedés büntette miatt *Keresztes Sándor* tévé; *Semperger Sándor* hatévi; *Bártha Bertalan* ötévi; *Ona Flórián* négyévi; *Fónay Lajost* háromévi fegyházra; *Kiss Lászlót* háromévi börtönrre ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón *Reményi* országos hírvá hangszertelepén vásárolhat; Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Elfogták a Kassáról megszökött egyik fegyencet. Karácsony éjszakáján, mint ismeretes, a kassai fogházból megszökött két halálraítélt rablógylkos: *Irimy Sándor* és *Svarny András*. A *mezőkászonnyi* csendőrség azonnal megkezdte a nyomozást, mert bizonyosra vette, hogy *Irimy*, aki mezőkászonnyi lakos volt, hazatért a faluba. *Irimy* Szilveszter éjszakáján meg is érkezett *Mezőkászonnyba*. A csendőrök körülfoogták a házuakat és őrizetbe vették a szökevénynt. *Irimy* elmondta, hogy *Svarnytól* szökés közben elvált és nem tudja, hogy társa merre ment. *Irimy*nél megmozgatóskor vésőt és álkulcsot találtak, amiből arra következtettek, hogy utközben betöréseket követett el.

Vannak még csodák. Igencs vannak. Persze ezek a csodák már a XX. század arányaihoz igazodnak. Vagy nem csoda az, hogy egy teljesen új, kitűnő hangu *husz harmónika* 12 pengőbe kerül? Vagy, ha egy félruzzott, *10 hangu hegedű* 11 P 50 fillér? És nem lehetetlen, hogy egy *öbblhangú*, válogatott anyagból kidolgozott *10 hangú* 30 pengő? És ki tudna példát 80 fillérért előállítani és árusítani feketére lakkozott, *messiánus okarínát*, ezt az ügyes kis hangszert. És a magyar nép kedves hangszere, a *citera* 10 pengőért, nem kész csoda? Hát az 1 P 20 filléres 12 hangu *facsimablon*, másnéven xylofon, nem bámulatramdító? 12 pengő egy *messzép*, kitűnő hangu *mandolin* vagy *tambura*. Ugy-e, hogy vannak még csodák? De hol? Ezt kell jól tudni! **STERNBERG** könyvkiadó hangszertáru, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60. szám alatt zene pátóliájában. Kérjen ingyen árjegyzéket.

A Felvidékre is kiterjesztik az ingyentej- és cukorakciót. A belügyminisztérium elhatározta, hogy az *ingyentej- és cukorakciót február elsejétől kezdődőleg kiterjeszti a visszavért Felvidékre is*. Ingyentejet és cukrot a terhes és szoptatónők, valamint a 12 éven aluli gyermekek kapnak. A tejszűrés egész éven át tart az iskolások kivételével, akik 120 napon át részesíthetők tejben.

Uj repülő világrekordok. A Piaggio-Pegna tipushoz tartozó egyik olasz hárommotoros bombavető, amely a monteclói repülőtérről múlt évi december 30-án, reggel 8 óra 59 perckor elindult, megdöntötte az 5000 kilogramm hasznos súlyt 2000 kilométerre vivő repülés és az 5000 kilogramm hasznos súlyt 1000 kilométerre vivő repülés gyorsasági rekordját. Az előbbi egy francia repülő tartotta 307 kilométeres és 455 méteres átlagssebességgel, amivel szemben a most *elért sebesség 96 kilométerrel és 453 méterrel nagyobb*; a második egy olasz repülő tartotta 401 kilométer és 965 méteres átlagos repüléssel, amivel szemben a mostani sebesség *három kilométerrel nagyobb*.

Autóbusz és tehervonat karambolja. Január 2-án reggel hét óra tájban a *Jászladány és Jászalsószentgyörgy* között közlekedő társasgépkeci beleszaladt az *Ujszász* felé haladó személyvonatba. Az összeütközés következtében a társasgépkeci az árokba fordult és kilenc utasa közül *Nagy Ignác, Könyv Jenő és Zamu Mátyas* súlyos sérülést szenvedett. A szerencsétlenséget az okozta, hogy az átjárónál nincs sorompó és a nagy közben a társasgépkeci vezetője nem láthatta a közlekedő vonatot.

Kávéházba esett egy repülőgép. *Chateauroux* (Franciaország) közelében egy katonai repülőgép leszállás közben érintette a magafeszültségű villanyvezetékét, utána felborított egy gépkocsit, végül nekiment egy épületnek és összetört. A *gép jobbszárnya egy kávéházba* jürdött. A repülőgép három főnyi személyzetéből a pilóta és egy utasa könnyebben megsérült. Néhány kávéházi vendég az üvegszilánkoktól könnyebb sérüléseket szenvedett.

Évente egyszer féláron utazhatnak a frontharcos kisemberek

A MÁV igazgatósága közli, hogy a tűzharcosok, vagyis a *Károly-csapatkereszt* igazolt tulajdonosainak évente egyszer, egy meghatározott viszonylatban féláru menetkezdeményt engedélyeztek. A kedvezményre az említett tűzharcosok közül *csak azok jogosultak, akik évi 1000 pengőnél, illetve amennyiben három vagy ennél több gyermekük van, évi 2000 pengőnél nagyobb jövedelemmel nem rendelkeznek*.

A menetkezdemény az erre a célra rendszeresített és a közgazdasági hatóság igazolásával ellátott, valamint a lakohely szerint illetékes illetetveztőség által érvényesített *árképes igazolvány* alapján vehető igénybe. A három évre érvényes igazolványok személyfoglalomra berendezett állomásokon egy pengőért 1939 február 1-től kezdődőleg vehetők meg.

Bandikának kis öccse született. Sokáig tanulmányozta a síró-rívó apróságot, aztán fitymálva mondja:

— De hiszen ennek nincs haja!

— Persze hogy nincs — feleli a papa.

Bandika még jobban szemügyre veszi öccsét, aztán újra megszólal:

— De hiszen ennek foga sincs!

— Persze, hogy nincs — mondja a mama.

Bandika kedvetlenül legyint a kezével:

— Hallatlan! *Ilyen ócska* babát sóztak ránk!

Rövid
történet

A látomás

Fordította VÉCSEY LEÓ

I.

Panykin Iván, a diák, lecsavarta kisse a lámpa lángját és a félhomályban topon hangon beszélni kezdett: — Eznyolcszáznyolcvanháromban történt, szent karácsony éjszakáján. Ugy emlékszem mindenre, mintha ma esett volna meg velem. Egy jóbarátom — aki azóta meghalt — házában töltöttük a Szentestét és szórakozásképpen spiritiszta szeánszt rendeztünk. A kísérlet késő éjszakai tartott s amikor a kongó és néptelen, szinte áthatolhatatlan sötét után hazafelé tartottam, felzaklattott balsejtelmekkel teli, nyemott kedélyállapot lett urrá fölöttem. A gyomrom égett az elfogyasztott italoktól, az édeségek keserűen üttek meg a torkomat s egész ünnepi örömet vedves, nehéz kód lepte el felkembem.

— A rosszkedvem akkor kezdődött, amikor a spiritiszta szeánsz során reám került a sor és a szellem — a médium dadogó hangján — siri hangon megszólalt:

— Iván Panykin! Közeledik életed vége. Szállj magadba és vezekelj büneidért!

— Megpróbáltam nevelni, de kényseredett vigorgássá torzult a vídamságom. Tovább faggattam a szellemet, sürgettem a jövőmondás részleteit, mire a szellem így folytatta:

— Ma éjjel! Még ma éjjel...

— Itt hirtelen elhallgatott a médium. Ajka göröcsösen összezárt, rángatózni kezdett s nem sokkal később, hatalmas fejfájással, felébredt álmából.

— Nem hiszek a spiritizmusban, babonás sem vagyok, de azon az éjszakán, a néptelen és sötét karácsonyesti utcán, soha nem érzett rettegés zsiabasztotta el józanságomat. Abban az időben Moszkvában laktam és pedig a ragyogó, vidám város egyik sötét és szomorú szegény negyedében. Az utcákon, amerre elhaladtam, egyetlen lámpa sem égett. Messziről vad hóvihár nyögdecséit. Emlékszem, egyre jobban siettem, végül valóságilag szaladtam már és a fél világért sem mertem volna megfordulni.

A megfoghatatlan és alattomos félelem a hatalmában tartott bilincsesen akkor is, amikor a vaksötét szobámba léptem. A vihar teljes erővel kitört, üvöltve trombitált a kályhákürtöben és kísértetiesen rázta rosszul záródó ablakomat. Összeborzongtam, amikor táncoló kezemben föllobbant a gyufa.

E pillanatban mindennél hatalmasabb szélrohant rázta meg a házat. A gyufa fénye fölgyult a kezemben, vakító, hatalmas lánggal s nyomban utána elaludt. En fölördítettem a rémületől, minden érzés és gondolat megfagyott bennem, valósággal lenyűgözött az iszonyat. A gyufa éles lángjánál, a szobám közepén, díszes fekete koporsó terpeszkedett. A fény alig egy pillanatra világította meg a szobát, de ez a pillanat örökkévalóságnak tűnt előttem, pontosan és tisztán láttam mindent, érzéseim nem csaltak... Kétségtelen, hogy egyszerű diákszobám közepén koporsó állt, középnyagyságu, selyemmel áthuzott, ezüstlábu ércokoporsó.

Éreztem, hogy a hajam égnek mered. Vad rémületben hátratartottam, nekiestem az ajtónak, ami — szerencsémre — kinyílt. Kizuhantam a lépcsőházba, pár lépcsőfokot le is buktam, úgy hiszem, aztán vala-

hogy összeszedtem magamat és kirohantam a szabadba. Térdem reszketett, többször belebotlottam hosszú bundámba. A szivem úgy kalapált, mint valami motolla, torkom kiszáradt, ájulás környékezett, de én csak futottam, futottam, szinte eszevesztetten.

II.

Nem tudom, meddig tartott ez a rohanás, egyszerre azonban valami lámpavilágos utcaszelethez értem, ahol líhegve megtorpantam végre és megpróbáltam összeszedni a gondolataimat. Nem vagyok részeg, nem szoktam hallucinálni, — állapítottam meg — amit a két szememmel látok az szintiszta valóság. Bizonyos, hogy nem tévedtem...

Megpróbáltam józanul okoskodni. Mérlegeltem az eshetőségeket. Gondoltam arra is, hogy talán tévedésből vitték be az én szobámba a koporsót. Egy emelettel feljebb, vagy egy emelettel lejjebb kellett volna vinniük... De nem, ez sem lehet! Honnan tudták volna, hogy a szoba kulcsa a lábtorló gyékényzónyeg alatt van... És a koporsószállító munkások nem olyan emberek, akik borraival nélkül távozni szoktak.

A szélvihar e pillanatban egy marék havat csapott a nyakam közé. Kegyetlenül összeborzongtam... Nem tölthetem az utcán az éjszakát, okvetlenül fedél alá kell kerülnöm. Haza pedig nem megyek semmi esetre. Ha még egyszer meglátnám azt a koporsót, — nem élném túl. Felmegyek aludni valamelyik barátomhoz. Körülnéztem, hogy hol vagyok s miután tájékozódtam, elhatároztam, hogy Upokoin tanár vendége leszek, aki a közelben lakott. Czerepovnál.

Upokoin nem volt otthon. Többszöri kopogtatásomra és zörgésemre sem nyílt ki az ajtó. Megkerestem tehát a lábtorló alatt a kulcsot, kinyitottam az ajtót és beléptem. Ismertem a szobának minden zegézugát, hiszen régebben két éven át én laktam benne. Otthonosan ledobtam sapkámat és bundámat, azután a sötét szobában a pamlagra vetettem magamat.

Pár percig heverhettem így a pamlacon, mialatt egyre növekedett bennem valami megmagyarázhatatlan és kényelmetlen szorongás. Valaki van a szobában. Vagy valami. Valami rendellenes... Végre erőt vettem magamon, előkerestem zsemből a gyufát s a fény fellobbant. E pillanatban felsikoltottam, mint az eszelős, örjítő rémület szabadult ismét rám s eszevesztetten kirohantam az ajtón.

(Vége következik.)

Egy kis mosoly

— Pincér, már egy félórja várom.

— Türelem, uram. Ne méltóztatásuk elfelejteni, hogy csigát tetszett rendelni.

A részeg ember meglátja a pocolyában a hold tükörképét.

— Ejnye, ejnye, hiszen ez a hold... de... de... tulajdonképpen hogyan kerültem én föl ilyen magasba?...

— Ma sehogysem izlik a munka.

— Miért?

— Hiányzik az ebédutáni alvás.

— És miért nem aludtál ebéd után?

— Mert hiányzott hozzá az ebéd.

IGAZGYÖNGYÖK Ne haragudjatok és ne pörösködjetek

A ház a vagyonod, a gyermeked a legfőbb kincsöd. Amazt itt hagyod. Emaz utánad megy. Ahogy nevelted: az Örök Biró jobb-, vagy baloldalára.

A kutyák a csonton kapnak össze, az emberek a huson. A marakodás ugyanaz. Különbség csak a minőségben van.

Ne tartsd magadat jó embernek, mert másokat gyarlónak látsz. Arra gondold, hogy ők is figyelnek téged. S talán másként ismernek.

A mi költőink

Szivem kiskertjében...

Szivem kiskertjében
Bimbót hajt az átom;
Napcsokkolt szép lány
Az én kicsi párom,
Szerelmes párom.

Hajnaltűz réggel
Gyöngyharmatban fűzünk,
Napfényes ragyogás,
Baldogóság az éltünk,
De szép is az éltünk!

Ólomszövő este
Csókvirágot tépünk;
Tervezzük, hogy egyszer
Oltár elé lépünk:
S Istenáldást kérünk...

MISÁK FEFENC
(Alberti-Insa)

Tengeren

Ugy étem itt, mint holmi árva,
Hivnak, csálnak a messzeségek.
Hát fölkelek... Tengerre szállva
Próbálkozom... Előre nézek.

Mögöttem már vizek sötétje...
Evezni csak, evezni beljebb!
Csak hajómat vihar ne érje,
Hogy szerencsével általkelek

Éjszaka borong vaksötétem.
Tájt sem látni még a rének.
Itt állok a hajófenékén...
Szivemben reményemcsék égnek.

Bizalmam nő. Már száll a hajnal.
Fődet látok, egy új világot!
Rajta!... Kettőzött akarattal
Szorítom a hajólapátot...

Már ott a part... Ujjong a telkem...
Szivem belül ujjong a led.
Ajkam forró imára rebben,
A vízről, amint partra lépek...
SZABÓ LAJOS (Kaposvár)

Falu végén

Falu végén kovácsolnak;
Készül a vas, szántukon holnap.
Új az istráng, szákbán buza,
Jókedvemét
Barna kislány koszoruzza.

Ha kihajtok, be is térek;
Lopok is, ha hozzáférlek:
Nem ayimölcsöt almafáról,
Édes csókot
Gyöngyörű szép ajakáról.

Ja, de kedves utaválól!
Gyöngre kar lesz nyakraválól.
Hej, lovaim, ha tudnátok,
Bizonyosan
Ott hagynátok a gazdátok!

No, de lesz még szombat este,
S nem áll nálunk senki tesbe!
A kisaató ki lesz nitva,
S elutogjuk,
Mi a szivünk égő titka.

Majd aztán a farsang végén
Lakzi lesz a falu végén.
S az Isten lesz tanu rája,
Hogy boldog az
Uj menyecske, meg a párja.

TÓTH ISTVÁN (Léva)

Ami a rákbetegség az ember testében, az a harag és gyűlölködés egy nemzet fiában. Halálra ítélt az a beteg, akít akár gyomororrák, vagy gégerák támad meg. Lassu, de biztos pusztulás a vége minden rákbetegségnek. Eppen ugy, ha belevesszi magát a harag, bosszúállás és gyűlölködés akár csak egy családba, akár egy községbe, akár egy nemzetbe, tönkreteszti ez a lelki betegség az ő áldozatait. A mi magyarnéptünk történelmi szomorú megállapítás az, hogy nagyon szeret pereskedni, gyűlölködni. Szólas-mondás, hogy a turáni átok sulya nyomja ezt a jobb sorsra érdemes népet. Ha jól, ha rosszul megy a dolga a magyarnak, a kenyerre: a veszekedés. Sehol a világban nincs annyi ügyvéd és bíróság, mint nálunk! Nyilván azért, mert a magyarokat haragszik, még többet veszekszik és pereskedik. Pedig nincs igaza soha annak, aki haragszik. A haragos ember olyan, mint a harapós kutya. Ha csak teheti, beharap mindenkibe. Réggel, ha féllábbal kel, este, ha féldobált fekszik le, mindig haragszik és beleköt másba, pedig senki nem oka, hogy rosszkedvű. A legeszkélyebb ellenmondás, vagy nem sikerült dolog kihozza sodrából és haragjában nem kíml senkit, se feleséget, se atyafit, se papot, haragszik az egész világra és jaj annak, aki a haragó magyarnak utjába akad! Káromkodik és átkozódik, tör, úz. Ha pedig az öksös a jobbik parcellát kapja a hagyatékából, olyan haragba gurul a bátya, hogy képes husz évig pereskedni. Minden pörnek pedig egy a vége, hogy mindig az ügyvéd nevet, a pereskedő magyar pedig még akkor is sír, ha megnyerte a pört. Ne álljatok, atyámfiai kötélnék, ne haragudjatok, ne pörösködjetek!

Találja ki!

Alább öt korszakalkotó feltaláló nevét és nagyjontosságú találmányát közöljük, azonban — összevissza. Olvasóinkra vár a feladat, hogy a feltalálók nevei mellé írják oda a találmányuk nevét. A feltaláló nevei:

Curie házaspár; Marconi; Montgolfier testvérek; Pasteur; Stephenson.

A találmányok: gőzmozdony; léggömb; rádium; szikratűviró; védőoltás.

A levelezőlapra írt válaszokat a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv:

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes választ küldenek, előfizetőbarunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A *Találja ki!* eredményét az 5-ik számban tesszük közzé!

A múlt évi 51-ik számban közzét *Találja ki!* megfejtése a következő: A **hét magyar** — Álmos, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba és Töhötöm — a **hét törzs főnöke** volt, akik maguk közül Álmost választották a **magyarság vezérévé** és megkötötték a **vérszerződést**.

Bérekzett tizenöt helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk

B. Tóth Sándor (Szabadszállás) előfizetőnk címére.

A felvidéki magyar párt ülése Kassán

Az Egyesült Országos Keresztényszocialista és Magyar Nemzeti Párt a Felvidék felszabadulása után, múlt évi december 30-án tartotta első ülését Kassán. Az ülést az elnöki tanács értekezlete előzte meg. Utána a vezetés teljes részvételével, Tost Barna prelátus-plébános elnöklésével tartották meg a gyűlést. Lelkesen ünnepelték a kormányzót és táviratban üdvözölték Imrédy Béla miniszterelnököt, Kánya Kálmánt, Telesi Pál grófot s a Felvidék vezéreit, köztük a Szlovákiában maradt Esterházy János grófot is.

A gyűlésen elhatározták, hogy a keresztény, nemzeti és szociális irányvonal érvényesül a párt további működésében is. Az elnök indítványára a párt támogatni fogja azt a célkitűzést, hogy Kassa város külön főiskolát kapjon.

A kassai gyűlést megelőzően ülést tartott Komáromban az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga komáromi osztálya is. A gyűlésen résztvevőt és felszólalt Jaross Andor felvidéki miniszter is. Beszédében többek között a következőket mondta:

— Társadalmunk mai állapota hasonlít ahhoz az épülethez, melyből hiányzik a fenntartó vastraverz-szerkezet. Ezeket akarjuk most beépíteni és erősíteni. A pilléreket a magyarság csak a saját maga műhelyében tudja kikovácsolni. Az ehhez való erőt a keresztény magyar lelkiességből meríti. Szükségünk van erős keresztény lélekre, öntudatos magyar gerlőre. Ma, amikor a kormány is ezt akarja, ne csodálkozzék senki azon, ha a célok érdekében a szokottnál gyökeresebb eszközökhöz is nyúlunk.

Gazdasági cselédek balesetbiztosítása

A m. kir. földművelésügyi miniszter 155.000—1938. VIII. A. 2. szám alatt megújította a gazdasági cselédeknek az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél eszékendő kötelező balesetbiztosítások tárgyában az előző években kiadott rendeletét.

Rendelvényben a miniszter külön felhívja az érdekelteket figyelmét az erdőmunkások balesetbiztosítására.

Az őstermelészerű erdei termelésnél alkalmazott munkavállalók közül kötelező balesetbiztosítás alá csak azok esznek, akik egyenként gazdasági cselédeknek minősülnek, vagy pedig az őstermelészerű erdőüzemekben alkalmazott gazdasági gépek mellett dolgoznak s így az 1912. VIII. t. 5. §-a alapján mint gazdasági gépmunkások kötelezettek balesetbiztosításra. Az őstermelészerű erdei munkálataknál nem a felsorolt minőségben alkalmazottak (napszámosok, szakmánybíresek, részesek, stb.) kötelező balesetbiztosítás alá nem esnek, hanem csakis önkéntes biztosítás útján, mint rendkívüli tagok biztosíthatók az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél ugyanolyan biztosítási díj fizetése mellett, mint amennyi az éves gazdasági cselédéi hozzájárulási díja.

A továbbiakban hangsúlyozza a rendelet annak a fontosságát, hogy a gazdasági cselédéi (szegődményes iparosok) létszámában vagy személyében beállt változás annak megtörténtétől számított 15 napon belül az intézet felé szervelő bejelentendő s ha a hozzájárulási díj befizetése még nem történt volna meg, úgy a hozzájárulási díj azonnal befizetendő.

Miután pedig a gazdasági cselédéi biztosítása napptári évekre szól, amennyiben a gazdasági cselédéi december hó 31-én túl a következő év április hó 1-ig állnak szolgálatban, értük a hozzájárulási díj az utóbbi napptári évre is szabály szerű időben külön megfizetendő. Természetes, hogy amennyiben az április hó 1-én kilépő gazdasági cseléd helyébe

másik gazdasági cseléd fogadtatik fel s a személyváltozás a községi előjárásánál kellő időben bejelentetik, az illető napptári évre már megfizetett hozzájárulási díjat újból nem kell befizetni, mert ilyen esetben az illető napptári évre már befizetett díj az eltávozott gazdasági cseléd helyébe belépő új gazdasági cselédre is érvényes lesz a napptári év végéig.

GABONATÖZSDE

Készrúpiac. Buzsa tiszavidékű 77 kg-os 20.10—20.20, 78 kg-os 20.30—20.40, 79 kg-os 20.50—20.60, 80 kg-os 20.60—20.70, felsőtű 77 kg-os 20—20.10, 78 kg-os 20.20—20.30, 79 kg-os 20.40—20.50, 80 kg-os 20.50—20.60, dunatiszaki 77 kg-os 20.10—20.20, 78 kg-os 20.30—20.40, 79 kg-os 20.50—20.60, 80 kg-os 20.60—20.70, többi dunántúli 77 kg-os 20—20.10, 78 kg-os 20.40—20.50, 80 kg-os 20.50—20.60, rozs pestr. 14.10—14.20, más százm. 14.20—14.30, szárpipa kiváló 19.50—20, szárpipa elsőrendű 19—19.50, tak árpa elsőrendű 16—16.30, középmin. 15.70—15.90, szak elsőrendű 18.60—18.75, középmin. 18.50—18.60, tengeri tisztántúli és egyéb áll. 12.90—13, finom búzakarpa 12.70—12.80, 8-sz. búzaliszt 15.80—16 pengő 100 kg-ként.

Határvidéki piac. Rozs márciusra 14.44—14.46, májusra 14.78—14.80, tengeri májusra 15.07—15.08 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. Köles, fehér 18—22, vörös 15.50—17, egyéb 16—16.50, repce 23—23.50, tökmag, nagyszemű 27—38, kismeszű 23—24, dohos 20—21, Viktória-bors 18—19, Express-bors 18—19, Rák mák 122—127, lucerna-mag ny. 80—95, ólomzárót 130—135, tavalyi búkkőgy 16.50—17.50, szőszbűkkőgy 34—39, csillagfürt 11—11.30 pengő ma-ként.

Abraháktárnai. Árpákarpa 14.80, borsó 20, borsókonykó 16, búzakarpa 13.50—13.75, búzakarpanyúló 16—16.30, közpogácsa 14.25, lemmagpogácsa 16.50, napraforgópogácsa 16, szárított rapszelet 11.50, repegőgácsa 11.50, rozskarpa 13, melasz 10.50, galiszt 45 pengő métermázánként.

Takarmány. Réti széna 1.75—2.20, II. 6, III. 4—4.50, muharszéna 8.20 pengő métermázánként.

Tenyészmarhák és jármosbőrök. Ia beföldi jármosbőr és bedillitani való tinó (tarka) 58—62, I beföldi jármosbőr és bedillitani való tinó (fehér) 58—62, 1½ éves físz 56—60, 1½ éves tinó 56—60, fiatal üriss 56—60, 1½ éves tinó 80 fillér kg-ként élőszuliban.

Vágómarha. Bika magyar IIIa 30, tarka Ia 66—70, IIa 50—63, IIIa 34—44, ökör magyar IIIa 57—68, IIIa 36—46, tarka IIa 60—76, IIIa 36—56, tehén magyar IIIa 50—54, IIIa 34—44, tarka Ia 66—72, kivételesen 76, IIIa 48—65, IIIa 34—46, növédek 45—75, kicsontozni való 14—34 fillér kg-ként élőszuliban.

Borjú. Ia 98—98, IIa 84—88, IIIa 76 fillér kg-ként, élőszuliban.

Juh. Kétföldinek megfelelő Ia fiatal ürű darabonként 50 kg szuliban 42—48, Ia fiatal bárány, páronként legalább 80 kg szuliban 44—48 fillér kg-ként, gazdaságban eretés-itatás után mázsálva, 3 kg szulylevónással.

Ló. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 410—730, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 330; alárendelt ló 36—300, vágóló 35—85 pengő darabonként.

Sertés. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 110, uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 98—102, szedettzsírsertés Ia 95—98, II. 98, III. 90—94, silánymin. 78—86, öregsertés Ia 92—95, IIa 84—90, angol tökéletes 94—97, angol sonkasertés IIa 85—94 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220—240, gerinc 300—400, lapocka 100—120, többi része 30—50, őz, gerinc 400—500, comb 240—260, többi része 30—100 fillér kg-ként. Nyul, bő-bőben 300—400, sülőd 180—280, fácán 200—300, fogoly 80—140 fillér darabonként.

Halpiac. Harsca, nagyság szerint 200—400, csuka 140—300, ponty 120—200, kárász 120—140, compó 120—140 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 140—160, sózott 160—200, füstölt 180—240, hajt 150—172, tepertő 160—220, sertés, helybéli 160—170 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, minden szuliban, magyar 100—105, tarka 110—115 fillér. Tarka bikabőr 40 kg-ig maribabőrban, 41—50 kg-ig 20, 51—60 kg-ig 30, ezen felül 40% levonás. Borjubőr hosszú lábú 145—150, rövidlábú borjubőr 155—165, me-nió juhőr, zsládszula 65—70 fillér kg-ként. Mészáros lóbőr darabonként 13 pengő, kisebb lóbőrből 10—20% kal kevesebbet fizettek.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 22—350, csirke, rántani való 100—150, sütni való 150—280, káppan 250—400 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 130—180, csirke, rántani való 180—280, sütni való 160—260, ruca, hizott 120—160, lud, hizott 120—160, pulyka, hizott 120—200, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—500 fillér kg-ként. Teutójs 10 darab 10—12, főztojás 8—12, apró 8—10 fillér darabonként.

Zöldiség. Sárgarépa. 10—20, petrezselyem 12—14, kevert zöldség 16—20, zeller 20—32, kalarabé 12—20, karfiol 16—32, vöröshagyma, makói 14—16, közönséges 10—14, fokhagyma 24—40, cékla 12—20, fejeskáposzta 6—10, savanyított káposzta 24—30, kelkáposzta 7—16, vöröshagyma 14—20, fejessaláta 4—20, tormája 60—140, burgonya: Gülbaba 10—12, őszirózsa 10—11, nyári róza 11—14, Ella 8—10, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 100—240, szárított 400—800, tök, főző 14—24, sültötök 10—16, sóska 40—70, paraj tisztított 20—34, feketeterék 12—20 fillér kg-ként.

Borpiac. A karácsonyi és újévi szükségletek kielégítése után a kereslet esékly. Csongád vidékén ármedélés nem volt. Seprősen 2.6—2.7 fillérről kelnek el a banya Mallingand-fokként a borak. Ezzel szemben ab vasut seprőlő fejte vízszakon 2.9—3, Cegléden 3.2—3.5 fillérről veszik a 9—11 Melligand-fokos borokat. Uradalmi tételek ára jelenleg is 40—50 fillér iterenként.

Szész. A szeszgyedruságnál a forgalom az összes szeszüzletekben e téren vajlagyalmi csendesebb volt és az árak változatlanok.

Gyümölcs-pálínka. Törkölypálínka 1.90—1.4, seprőpálínka 4, szőlőrum 7.20, barackpálínka (műhősz szerint) 10—11, borpiac 5.60, avinálási célokra 3.70—3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10—100 literfokként (III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó).

Idégen pénzek vételi és eladási ára. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1585—1605; dollár 341.95—345.95; kanadai dollár 332—337; holland forint 186.15—188.15 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Cseh korona 7.50—10; lengyel zloty 60—61.40; szerb dinár 6—7.50; francia frank 8.95—9.15; román leu 2.40—3.45; bolzár leva 3—3.60; olasz lira 16.90—17.90; svájci frank 77.30—78.20 pengő. Ezekhez az árazokhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 pengő; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 2 pengő; régi egyforintos 1 pengő. 14 karátos tőmőrarany grammonként 8 pengő 25 fillér. Színarany kilogrammjá 5800 pengő. Színezüst kilogrammjá 100 pengő.

VASÁRNAP, I. 8.

8: Szalvát istentisztelet Munkácsfő, 10: Róm. kath. istentisztelet Veszprémből, szentbeszédet mond Tóth Tihamár dr. püspök. 11:50: Evangélikus istentisztelet. 12:00: Operaházi Zenekar. 13:05: „Egészségsügyi Kalendárium”. 14: Hangszerek. 15: 1. „Féjőstehenek téli takarmányozása”. Csukás Zoltán dr. gazdasági akadémiai tanár előadása. 2. „A Felvidék mezőgazdasága”. Diószeghy Ottó báró Országos Mezőgazdasági Kamarai titkár előadása. 15:45: Szalonzene. 16:30: „Jókai humor”. 17: Jász. 17:40: Nyírő József elbeszélése. 18:10: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 18:15: Karácsonyi Margit és Szegedy Károly magyar nóták énekel. 19:05: Hírek. 19:10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 19:30: Katonazene. 20: „Az utolsó tekintetes ur”. Vidám hangjáték. 21:40: Hírek, időjárás. 22: Cigányzene. 23: Postászenekar.

Állandó Közvetlések Jétköznapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek 10: Hírek. 10.30: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangzó, Hímnusz. időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 13.20: Pontos idő, időjárás- és vállalat-jelentés. 14.35: Hírek. 15: Piac- és élelmiszerárak. 16.45: Pontos idő, időjárás-jelentés, hírek. 19.05: Hírek. 19.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, I. 9.

12.05: Dömötör Tibor hegedű. 12.55: Bördög János fuvolázik. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáklérelő. 17: Páncso Vládigerov zongorázik. 17.40: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 17.45: „Az olasz korporatív állam érdekvédelmi rendszere”. 18: Csevegés Podmaniczky Frigyes báróval. 18.30: Szalonzene. 19.30: Operaházi előadás. „Bohémélet”. Zenézők szerzte Puccini. 20.50: Hírek. 21.35: Hírek, időjárás. 22.40: Jazz.

KEDD, I. 10.

12.10: Cigányzene. 13.30: Rendőrzenekar. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. 17: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 17.15: „A Nádasdy-huszárkó Mária Terézia háborúiban”. 17.45: Orgonavotahangverseny a Szent István Bazilikából. 19.20: „A XIX. század kedvelt táncai”. 19.55: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 20: „Vasárnap délután”. Falusi kóp. Irta Kisnádai József. 20.45: Cigányzene. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Szalonzene. 23.10: Jazzhármas.

SZERDA, I. 11.

12.10: Katonazene. 13.30: Hanglemek. 16.15: Diáklérelő. 17: Rádió a rádióról. 17.15: Trombita-Kazuro lengyel művésznő zongorázik. 17.45: „Martos”. (Csallóközi kóp.) 18.15: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 18.20: Cigányzene. 19.30: Operaházi előadás. „Iphigénia Aulisban”. Dalnő. Zenézők szerzte Gluck. 20.40: Külligyi negyedrő. 21.50: Hírek, időjárás. 22.50: Hanglemek.

CSÜTÖRTÖK, I. 12.

12.10: Balaháka-zenekar. 13.30: Szalonzene. 16.15: Közvetítés a Nyugati pályaudvarról. 17: „Sertésenyésztési és hizalási tanfolyam”. (II. rész.) A hizalás előfeltételei. Gábor Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. 17.30: Operaházi Zenekar. 18.35: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 18.40: Versk. 19.20: Cigányzene. 20: „A vendég”. Rádiódrama. Irta Fertek Ferenc. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Hanglemek. 23.10: Cigányzene.

PÉNTEK, I. 13.

12.10: Solt Etel és Penninger Antal duett. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáklérelő. 17: „Az 6-csém ipar politikai múltja”. 17.30: Szentórkúti Zenekar. 17.50: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 19.20: Szalonzene. 20.10: Kosztolányi Dezső-est. 21: Bartók Béla zongorázik. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Cigányzene. 23.10: Hanglemek.

SZOMBAT, I. 14.

12.10: Laskó Emil énekegyüttese. 13: Hanglemek. 16.15: Mesék. 17: Felvidéki Irodalmi Est. 18.30: Cigányzene. 19: „A magyar nyelv tisztaságáért”. 19.50: „Aquinum családja”. 20.30: Hangverseny Zenekar. 21.40: Hírek, időjárás. 22: Táncczene. 23.10: Szalonzene.

Budapest II.

Vasárnap, I. 8. 11.15: Hanglemek. 15: Szalonzene. 16: Irodalmi ünnepség közvetítése Győről. 19.20: Előadás. 20: Katonazene. 21: Hírek. 21.20: Hangszerek. 22: Időjárás. — Hétfő, I. 9. 18.30: Német nyelvlecke. 19.10: Szalonzene. 19.50: Uteirás. 20.15: Hanglemek. 21: Hírek. 21.20: Cigányzene. 21.55: Időjárás. — Kedd, I. 10. 17.40: Zongora. 18.45: Előadás. 18.50: Mezőgazdasági felőgra. 19.20: Francia nyelvlecke. 20: Hangszerek. 21: Hírek. — Szerda, I. 11. 18.30: Olasz nyelvlecke. 19.05: Cigányzene. 19.30: Irodalmi előadás. 20: Táncczene. 21: Hírek. 21.20: Szalonzene. — Csütörtök, I. 12. 17: Jazz. 18: Előadás. 19: Cigányzene. 19.25: Angol nyelvlecke. 20: Ének. 20.30: Hanglemek. 21: Hírek. — Péntek, I. 13. 18.30: Gyorsírás. 19.20: Előadás. 20.10: Táncczene. 21: Hírek. — Szombat, I. 14. 17.30: Mezőgazdasági felőgra. 18.35: Felvidéki Irodalmi Est. 19.35: Hanglemek. 20.25: Előadás. 21: Hírek.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVÉS SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.